

grudzień 2007

nr 12

KOMUNIKAT

o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego

W okresie dwunastu miesięcy 2007 r. w województwie małopolskim w porównaniu z 2006 r. odnotowano następujące tendencje:

- wyższą niż przed rokiem (widoczną szczególnie w pierwszych trzech kwartałach) dynamikę wzrostu **przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**, zwłaszcza w sektorze prywatnym, wynikającą głównie z powodu wzrostu zatrudnienia w sekcjach związanych z usługami oraz w przetwórstwie przemysłowym;
 - spadek **liczby zarejestrowanych bezrobotnych** oraz malejącą **stopę bezrobocia** (jedną z najniższych wśród województw w Polsce); mniejszą liczbę bezrobotnych nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy przy jednoczesnym wzroście zgłoszeń nowych ofert pracy;
 - większe niż przed rokiem tempo wzrostu **przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto** w sektorze przedsiębiorstw. Płace były wyższe zarówno w sektorach, jak i we wszystkich sekcjach. Przeciętne zarobki w Małopolsce były nadal niższe od średniej krajowej;
 - niewielki spadek efektów budownictwa mieszkaniowego, według wstępnych danych **oddano** do użytkowania mniej **mieszkań** niż rok temu, co było spowodowane głównie mniejszą liczbą realizacji wykonanych przez spółdzielnie mieszkaniowe. Intensyfikacja dotyczyła natomiast budowy mieszkań indywidualnych oraz na sprzedaż lub wynajem. Nadal rosła liczba wydanych pozwoleń na budowę oraz rozpoczętych budów;
 - nieznacznie zwiększyła się (według stanu w końcu roku) liczba **podmiotów gospodarki narodowej** zarejestrowanych w rejestrze KRUPGN-REGON. Zdecydowanie przeważał sektor prywatny, w tym podmioty prowadzone przez osoby fizyczne, których było więcej niż przed rokiem, podobnie jak osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. Systematycznie rosła liczba spółek handlowych, m.in. z udziałem kapitału zagranicznego;
 - w grudniu 2007 r. **ceny** zbóż zarówno w **skupie**, jak i **na targowiskach** były wyższe niż rok wcześniej. Spadły ceny ziemniaków na targowiskach. Ceny skupu żywca wołowego były niższe niż w grudniu 2006 r., natomiast zdrożał żywiec wieprzowy. Zmniejszył się skup zbóż podstawowych, jak i żywca rzeźnego. Zwiększył się skup mleka, przy jednoczesnym wzroście jego ceny;
 - **przychód ze sprzedaży wyrobów i usług** zrealizowany przez przedsiębiorstwa przemysłowe przewyższał poziom uzyskany przed rokiem. Przyspieszenie tempa wzrostu **produkcji sprzedanej przemysłu** wynikało głównie ze zwiększonej aktywności gospodarczej jednostek przetwórstwa przemysłowego. Wyższa niż przed rokiem była wydajność pracy mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego oraz przepracowany czas pracy;
 - wyższą niż przed rokiem dynamikę wzrostu przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w **budownictwie**, ale nieznacznie niższą w **produkcji budowlano-montażowej**. Zwiększyła się wydajność pracy;
 - wzrosły przychody przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych ze **sprzedaży hurtowej i detalicznej**, jednak tempo wzrostu nie było tak wysokie jak przed rokiem;
- według wstępnych danych w ciągu 11 miesięcy (od stycznia do listopada 2007 r.) **z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania** w Małopolsce skorzystało więcej osób niż przed rokiem, przy czym nieco spadł udział turystów zagranicznych w ogólnej liczbie turystów korzystających z noclegów.

UWAGI

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o pracujących, zatrudnieniu i wynagrodzeniach oraz o przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów - w ujęciu miesięcznym - dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw - w ujęciu kwartalnym - dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa, rybactwa, pośrednictwa finansowego oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób,
- o nakładach inwestycyjnych - w ujęciu kwartalnym - dotyczą podmiotów gospodarczych (bez względu na rodzaj działalności) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym oraz wskaźniki struktury podano w cenach bieżących. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2000 r.).

Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.

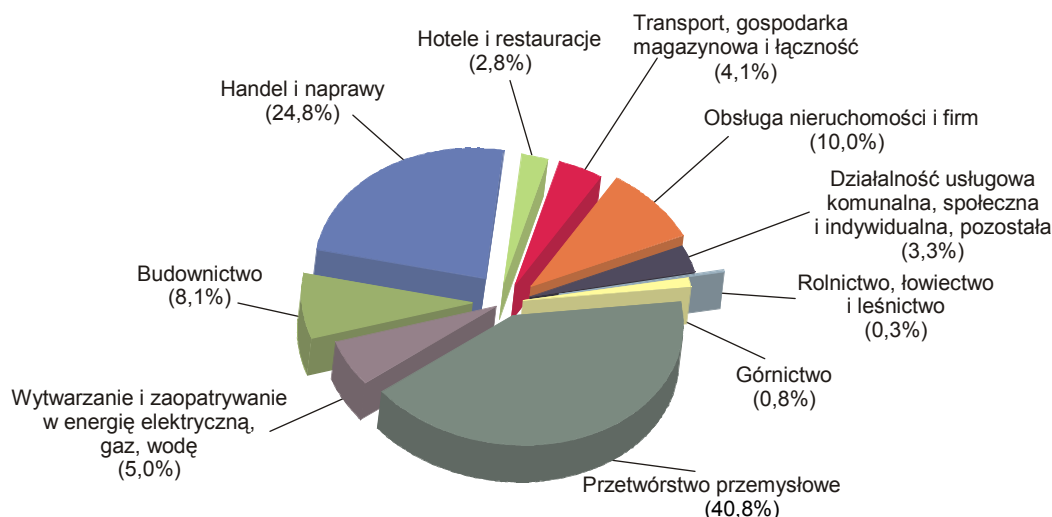
ZATRUDNIENIE

W 2007 r. notowano dalszy, wyższy niż w poprzednich trzech latach wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw województwa małopolskiego. Biorąc pod uwagę poszczególne miesiące 2007 r. szybsze tempo wzrostu niż w 2006 r. uzyskano w pierwszych dziewięciu miesiącach, zwłaszcza w lutym, marcu i kwietniu (zwyżka od 7,3% do 7,1%). Dynamika wzrostu w ostatnim kwartale była nieznacznie niższa od obserwowanej przed rokiem.

W okresie I-XII 2007 r. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** ukształtowało się na poziomie **384,0 tys. osób**, tj. o 4,4% więcej niż rok wcześniej (w 2006 r. wzrost o 3,9%). *W kraju zwiększyło się o 4,7% w ujęciu rocznym.* Wzrost zatrudnienia utrzymywał się od kilku lat jedynie w sektorze prywatnym, osiągając w 2007 r. poziom 335,1 tys. osób, tj. więcej o 5,2% niż w roku poprzednim (w 2006 r. o 5,4%). Natomiast w sektorze publicznym skupiającym 48,8 tys. osób odnotowano na przestrzeni roku spadek zatrudnienia o 0,7% (wobec redukcji o 4,8% w 2006 r.).

W ciągu 2007 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2006 r. przeciętne zatrudnienie było wyższe w większości sekcji PKD. Największy wzrost (w porównaniu z wysokim poziomem w roku poprzednim) miał miejsce w hotelach i restauracjach - o 11,6% (przed rokiem wzrost o 10,5%) oraz obsłudze nieruchomości i firm - o 11,4% (w 2006 r. o 7,3%). Znaczną zwyżkę odnotowano w budownictwie - o 8,0% (wobec 1,0% w roku poprzednim). W transporcie, gospodarce magazynowej i łączności, po spadku o 1,3% w 2006 r., nastąpił wzrost o 4,4%. W przetwórstwie przemysłowym utrzymana została tendencja zwiększania zatrudnienia osiągając wskaźnik 103,8% w 2007 r. (przed rokiem 102,3%). Mniejszy niż przed rokiem był wzrost w handlu i naprawach i wyniósł 2,7%, wobec 8,4% w 2006 r. Przeciętne zatrudnienie nadal zmniejszało się w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 1,8%) oraz górnictwie (o 0,2%).

Struktura przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w 2007 r.

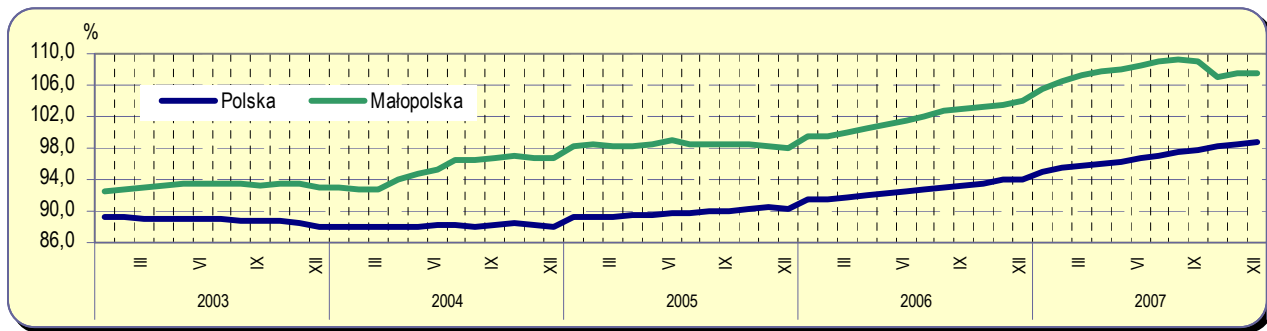
W strukturze przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w odniesieniu do 2006 r. pojawiły się nieznaczne przesunięcia w wielkości udziałów poszczególnych sekcji PKD. Wzrost dotyczył m.in. obsługi nieruchomości i firm (o 0,6 pkt), budownictwa oraz hoteli i restauracji (po 0,2 pkt). Poziom sprzed roku utrzymało rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo oraz górnictwo, a spadek wystąpił m.in. w handlu i naprawach (o 0,4 pkt), w przetwórstwie przemysłowym oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (po 0,3 pkt).

Spośród działów przetwórstwa przemysłowego najwyższą dynamiką wzrostu przeciętnego zatrudnienia w 2007 r. charakteryzowały się: produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych oraz przetwarzanie odpadów (po 9,4%), a także produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 8,2%). Największy spadek, po raz kolejny, odnotowano w włókiennictwie (o 12,7%).

W grudniu 2007 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 389,6 tys. osób, tym samym wzrosło zarówno w skali roku, jak i miesiąca, odpowiednio o 3,4% i 0,1%. *W Polsce zwiększyło się w ujęciu rocznym o 4,9%, a w odniesieniu do listopada 2007 r. o 0,1%.* Liczba zatrudnionych w sektorze publicznym obniżyła się w porównaniu z analogicznym miesiącem 2006 r. o 2,1%, a w sektorze prywatnym wzrosła o 4,2%.

W stosunku do grudnia 2006 r. najwyższy wzrost zatrudnienia wystąpił w hotelach i restauracjach (o 10,9%) oraz w obsłudze nieruchomości i firm (o 8,2%). Spadek dotyczył wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, wodę (o 3,7%), a także górnictwa (o 1,8%).

Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętne miesięczne 2000=100)

BEZROBOCIE

W 2007 r. na terenie województwa małopolskiego odnotowano względem lat poprzednich dalszy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, jak i stopy bezrobocia rejestrowanego.

W okresie I-XII 2007 r. w powiatowych urzędach pracy województwa małopolskiego zarejestrowało się 151,3 tys. osób, tj. o 7,7% mniej niż rok wcześniej. Jednocześnie w omawianym okresie z ewidencji tychże urzędów wyrejestrowano 184,0 tys. osób wobec 196,6 tys. w 2006 r. Główną przyczyną wyłączenia z rejestrów było podjęcie pracy, co dotyczyło 75,1 tys. osób (40,8% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), czyli o 12,6% mniej niż rok wcześniej. Gotowości do podjęcia pracy nie potwierdziło 58,6 tys. osób (31,9% ogółu wyłączonych), w 2006 r. - 63,5 tys.

W końcu grudnia 2007 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w powiatowych urzędach pracy wyniosła **112,6 tys. osób**, tj. zmniejszyła się o 22,5% w skali roku, ale wzrosła o 0,5% w stosunku do listopada 2007 r.

Wyszczególnienie		Polska	Małopolska
Bezrobotni (w tys.)	stan w końcu grudnia 2007 r.	1746,6	112,6
	napływ w miesiącu	203,9	11,4
	odpływ w miesiącu	176,7	10,8
Stopa bezrobocia (w % aktywnych zawodowo)		11,4	8,8

Wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w omawianym miesiącu:

- 75,0% stanowiły osoby poprzednio pracujące (w 2006 r. 74,7%),
- 61,3% to kobiety (przed rokiem 59,6%),
- 54,7% to mieszkańcy wsi (w grudniu 2006 r. 53,6%),
- 86,6% nie posiadało prawa do zasiłku (rok wcześniej 88,3%),
- 25,0% to bezrobotni bez stażu pracy (w końcu 2006 r. 25,3%),
- 27,5% to osoby w wieku 25-34 lata (w grudniu 2006 r. 28,1%),
- 32,1% pozostawało bez pracy powyżej 2 lat (rok wcześniej 34,5%),
- 31,2% posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (przed rokiem 33,0%).

W porównaniu z 2006 r. zmniejszyła się o 26,2% grupa bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat, natomiast trudniej było znaleźć pracę osobom powyżej 55 lat, których udział w skali roku wzrósł o 1,6 pkt procentowego. O 26,8% mniej było bezrobotnych po szkole zasadniczej zawodowej, a zwiększył się udział osób z wykształceniem wyższym (o 1,0 pkt). Liczba poszukujących pracy od 12 do 24 miesięcy obniżyła się o 30,3%. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 2 lat, ale ich udział na przestrzeni 2007 r. zmniejszył się o 2,4 pkt.

Specyficzną grupę bezrobotnych stanowiły **osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy**. Są to przede wszystkim: osoby długotrwale bezrobotne (pozostające łącznie bez pracy przez okres ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat), których w końcu grudnia 2007 r. było 66,6 tys. (59,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych), osoby bez kwalifikacji zawodowych - 30,2 tys. (26,9% ogółu), osoby młode, tj. do 25 życia - 25,8 tys. (22,9% ogółu), osoby starsze, tj. powyżej 50 roku życia - 20,1 tys. (17,8% ogółu). Ponadto wśród zarejestrowanych bezrobotnych było 4,7 tys. osób niepełnosprawnych oraz 4,2 tys. osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia. W stosunku do grudnia 2006 r. liczba bezrobotnych znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy była niższa we wszystkich wyżej wymienionych kategoriach, poza osobami samotnie wychowującymi dzieci, gdzie wystąpił wzrost o 18,7%. Największy spadek odnotowano wśród długotrwale bezrobotnych - o 26,8% oraz osób do 25 roku życia - o 26,2%.

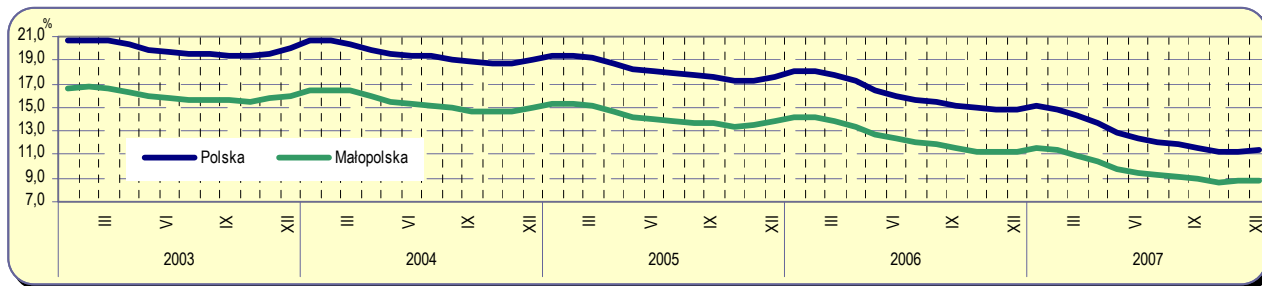
W grudniu 2007 r. **liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła **11,4 tys. osób**, tym samym obniżyła się zarówno w ujęciu rocznym, jak i w skali miesiąca, odpowiednio o: 10,1% i 22,5%.

Z ewidencji powiatowych urzędów pracy w omawianym miesiącu **wyłączono 10,8 tys. osób**, czyli o 6,9% mniej niż w grudniu 2006 r. i o 19,0% mniej niż w listopadzie 2007 r. Bezrobotni wyrejestrowywali się głównie z powodu podjęcia pracy, co dotyczyło 4,6 tys. osób (tj. 42,2% ogółu wyrejestrowanych), w tym pracy niesubsydiowanej - 3,7 tys. osób. Ponadto 4,3 tys. bezrobotnych nie potwierdziło gotowości do pracy (39,5% ogółu wyłączonych z ewidencji). Szkolenie lub staż rozpoczęło 612 osób (5,7%). Jednocześnie 566 osób (5,2%) dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego.

W 2007 r. do urzędów pracy zgłoszono 81,3 tys. propozycji zatrudnienia, tj. o 13,6% więcej niż w ciągu całego 2006 r. (71,6 tys.).

W końcu grudnia 2007 r. powiatowe urzędy pracy miały do dyspozycji **4,2 tys. ofert pracy** (wobec 3,8 tys. przed rokiem i 5,8 tys. przed miesiącem). Liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy w końcu grudnia 2007 r. obniżyła się w skali roku, ale wzrosła względem miesiąca i wyniosła 27 osób (w grudniu 2006 r. - 38, a w listopadzie 2007 r. - 19 osób).

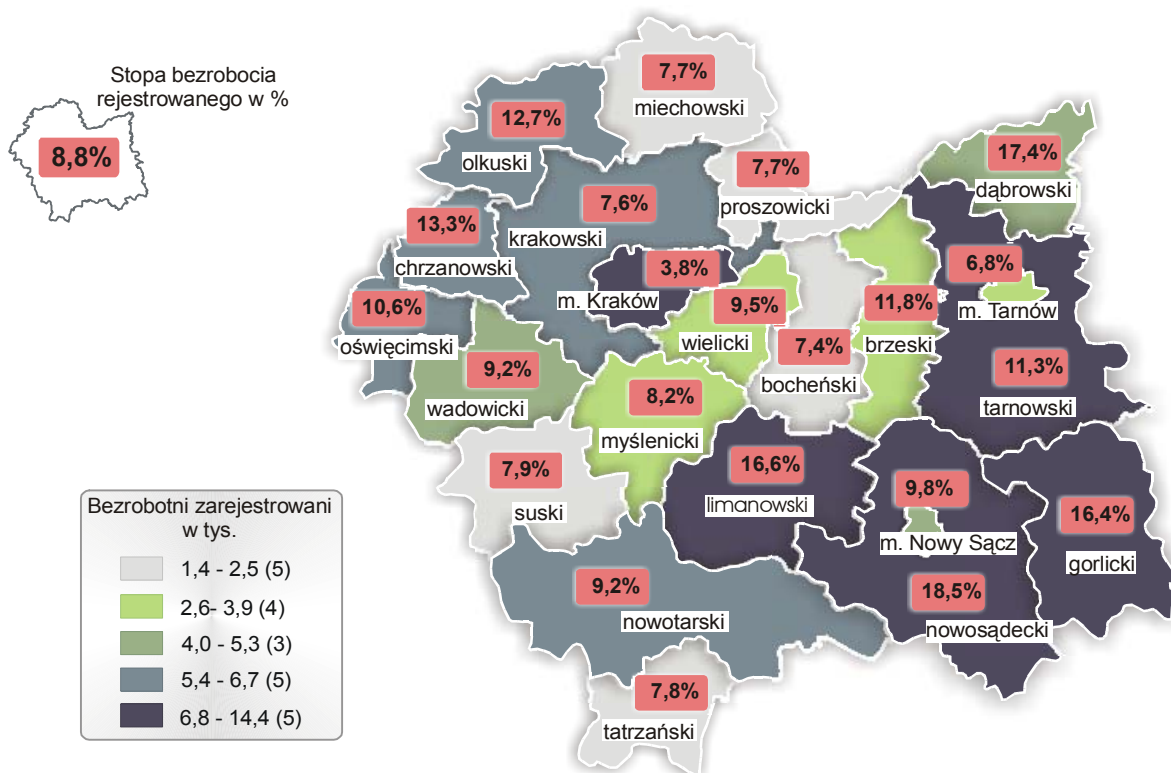
Stopa bezrobocia rejestrowanego Stan w końcu miesiąca

Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się w grudniu 2007 r. na poziomie **8,8%** (rok wcześniej wynosiła 11,3%, a w listopadzie 2007 r. również 8,8%).

Wskaźnik krajowy wyniósł w grudniu 2007 r. 11,4% i w porównaniu z analogicznym okresem 2006 r. zmniejszył się o 3,4 pkt, natomiast w porównaniu z poprzednim miesiącem wzrósł o 0,2 pkt. Małopolska charakteryzowała się jedną z najniższych stóp bezrobocia wśród województw w Polsce i uplasowała się na drugim miejscu, za Wielkopolską (8,0%).

Bezrobocie rejestrowane w 2007 r. Stan w końcu grudnia

W Małopolsce w skali roku stopa bezrobocia obniżyła się we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu. Najwyższą stopę bezrobocia notowano nadal w powiecie nowosądeckim (18,5%), a najniższą w Krakowie (3,8%). Najkorzystniejsze zmiany wskaźnika stopy bezrobocia w skali roku wystąpiły w powiatach: gorlickim (spadek o 4,8 pkt), wadowickim (o 3,9 pkt) oraz oświęcimskim (o 3,7 pkt). Najmniejszy spadek zanotowano w powiatach: suskim (o 0,8 pkt), nowotarskim (o 1,6 pkt) oraz dąbrowskim i krakowskim (po 1,7 pkt). W miastach na prawach powiatu stopa bezrobocia zmniejszyła się: w Nowym Sączu o 3,7 pkt, w Tarnowie o 2,2 pkt oraz w Krakowie o 1,7 pkt. W porównaniu z poprzednim miesiącem w większości powiatów nastąpił niewielki wzrost stopy bezrobocia, nieznaczny spadek zanotowano w powiatach gorlickim (o 0,6 pkt) i oświęcimskim (o 0,3 pkt), podczas gdy w powiatach brzeskim i nowosądeckim omawiany wskaźnik nie zmienił się.

W ramach **aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu** w ciągu 2007 r. 11,3 tys. bezrobotnych znalazło zatrudnienie jako stażysty (tj. więcej o 13,3% niż w 2006 r.), na szkolenia kwalifikacyjne skierowano 9,9 tys. bezrobotnych (wzrost o 14,5% w skali roku). Równocześnie 3,5 tys. osób podjęło się prac interwencyjnych, a 1,7 tys. osób zatrudniono przy robotach publicznych (odpowiednio o: 9,2% i 8,5% mniej niż rok wcześniej). Zwiększyła się natomiast liczba bezrobotnych podejmujących działalność gospodarczą, z 2,4 tys. w 2006 r. do 3,2 tys. w 2007 r.

W grudniu 2007 r. skierowano na szkolenie bądź staż 612 zarejestrowanych bezrobotnych, w tym 388 kobiet. Z takiej formy uzyskania możliwości późniejszej pracy skorzystało więc o 41 osób więcej niż przed rokiem, ale aż o 982 osoby mniej niż w listopadzie 2007 r. Przy robotach publicznych pracowało tylko 9 osób (tyle samo, co przed rokiem) wobec 22 przed miesiącem. Do prac interwencyjnych zatrudniono 141 osób (w tym 99 kobiet), tj. o 10 więcej niż przed rokiem, ale o 60 osób mniej niż przed miesiącem. Działalność gospodarczą podjęło 430 osób (wobec 500 w grudniu 2006 r. i 328 osób w listopadzie 2007 r.).

W końcu grudnia 2007 r. spośród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych, tylko 4,0% (4,5 tys. osób) zadeklarowało się jako aktywnie poszukujący pracy (wobec 3,2% przed rokiem i 4,3% przed miesiącem).

Z danych na koniec grudnia 2007 r. wynika, że 18 zakładów pracy zadeklarowało w najbliższym czasie zwolnienie 0,9 tys. pracowników, w tym 15 zakładów pracy z sektora prywatnego - prawie 0,9 tys. osób. W grudniu 2006 r. planowane zwolnienia dotyczyły 19 zakładów, a w nich 1,6 tys. osób.

W 2007 r. **wydatki Funduszu Pracy** wyniosły 285,4 mln zł. Najwięcej, bo ponad połowę środków (51,2% ogółu wydatków) przeznaczono na programy promocji zatrudnienia - 146,2 mln zł, w tym 54,6 mln zł na stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne w okresie nauki, przygotowania zawodowego i stażu, 37,7 mln zł na podjęcie działalności gospodarczej, 16,2 mln zł na refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy, 12,7 mln zł na prace interwencyjne, 12,4 mln zł na szkolenia, 8,6 mln zł na roboty publiczne. Na zasiłki dla bezrobotnych wydano 125,0 mln zł, w tym na składki na ubezpieczenia społeczne - 29,9 mln zł. Ze środków pozyskanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej 46,4 mln zł przeznaczono na wdrażanie Sektorowego Programu Operacyjnego - Rozwój Zasobów Ludzkich, w ramach którego 23,1 mln zł wydatkowano na projekty Działania 1.2 Perspektywy dla młodzieży, a 22,3 mln zł na projekty Działania 1.3 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.

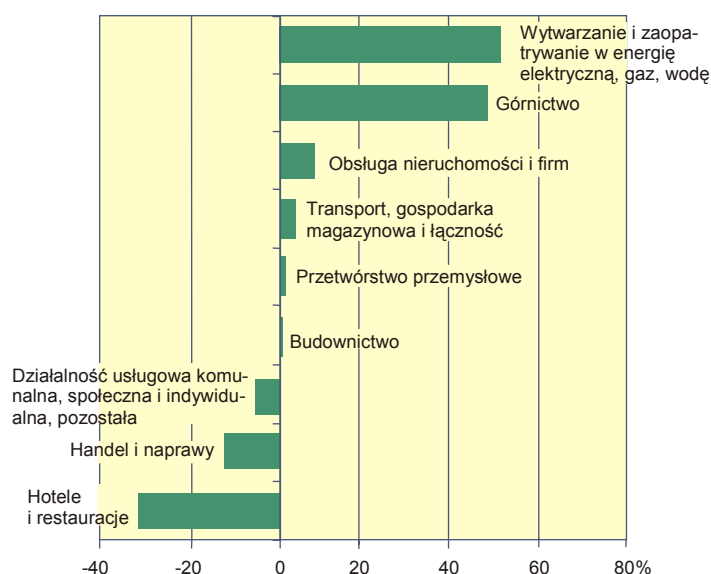
WYNAGRODZENIA

W 2007 r. zanotowano wyższy niż w poprzednich latach wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw. Nieznacznie szybsze tempo wzrostu płacy zaobserwowano w drugim półroczu 2007 r., jednak pomimo stałego wzrostu nadal pozostało niższe od średniej krajowej.

W okresie I-XII 2007 r. **przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło **2631,31 zł**, tym samym zwiększyło się o 10,8% w porównaniu z rokiem poprzednim, wobec zwyżki o 6,2% w 2006 r. *W kraju średnia płaca wzrosła o 9,2% do kwoty 2888,20 zł*, co oznacza, że była wyższa niż w Małopolsce o 9,8%. Dynamika wzrostu wynagrodzeń była większa niż rok wcześniej, zarówno w sektorze publicznym (8,8%), jak i prywatnym (11,4%), w 2006 r. wyniosła odpowiednio: 6,3% i 6,6%. Wyższe wynagrodzenie otrzymywali nadal pracownicy sektora publicznego - 3221,21 zł, podczas gdy w jednostkach prywatnych średnia płaca wyniosła 2545,37 zł.

W stosunku do 2006 r. zarobki zwiększyły się we wszystkich sekcjach, w tym szczególnie w budownictwie - o 16,9% (w 2006 r. - o 10,8%), obsłudze nieruchomości i firm - o 13,6% (wobec 9,9% w 2006 r.) oraz w handlu i naprawach - o 12,4% (rok wcześniej - o 5,0%).

Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od przeciętnego w województwie w okresie I-XII 2007 r.

W przetwórstwie przemysłowym, w którym wynagrodzenie było wyższe w ujęciu rocznym o 10,2% (wobec 7,1% w 2006 r.), odnotowano zwiększenie płac we wszystkich działach, a największe w zakładach produkujących: pozostały sprzęt transportowy (o 22,3%), a także maszyny biurowe i komputery (o 14,9%). Biorąc pod uwagę płace w działach przetwórstwa przemysłowego o dużym udziale w ogólnym zatrudnieniu najwyższy wzrost wystąpił w produkcji artykułów spożywczych i napojów (o 12,1%) oraz wyrobów z metali (o 11,4%).

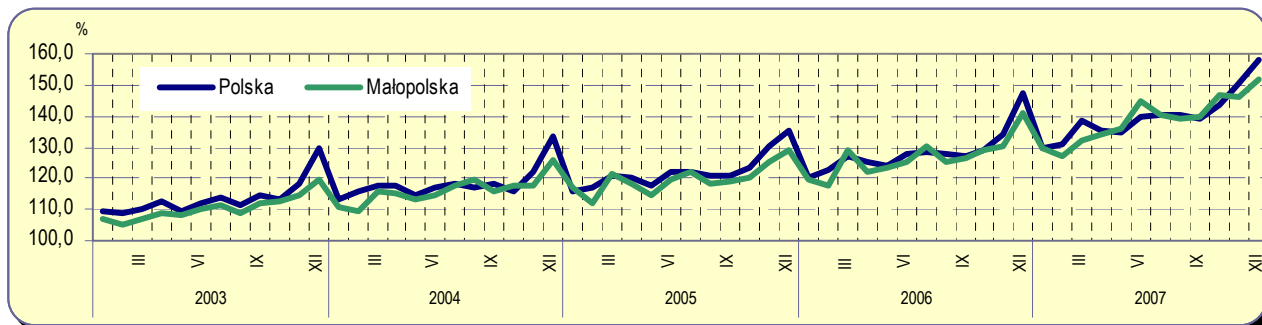
W 2007 r. wynagrodzenie wyższe od średniego w województwie odnotowano w: wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (3958,37 zł), górnictwie (3874,90 zł), obsłudze nieruchomości i firm (2835,96 zł), transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (2728,11 zł), przetwórstwie przemysłowym (2656,61 zł), a także

w budownictwie (2640,81 zł). Najniższe płace nadal otrzymywali zatrudnieni w: hotelach i restauracjach (1809,39 zł), handlu i naprawach (2275,10 zł) oraz działalności usługowej komunalnej, społecznej i indywidualnej, pozostałej (2478,40 zł).

Czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw w okresie I-XII 2007 r. wyniósł 669,6 mln godzin, czyli o 3,3% więcej w stosunku do analogicznego okresu 2006 r. (wobec wzrostu o 4,0% w roku poprzednim). Podobnie jak rok wcześniej, w 2007 r. zwiększył się czas przepracowany w sektorze prywatnym (o 4,0%), a obniżył w sektorze publicznym (o 1,6%). Najwięcej godzin przepracowano w przetwórstwie przemysłowym - 269,8 mln (40,3% ogółu) oraz w handlu i naprawach - 167,7 mln (25,1%). W 2007 r. czas przepracowany najbardziej zwiększył się w obsłudze nieruchomości i firm (o 10,1%), a także w hotelach i restauracjach (o 8,0%). Krócej niż rok wcześniej pracowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 2,2%) oraz w górnictwie (o 1,1%).

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe wyniosło 18,11 zł i zwiększyło się w skali roku o 12,0% (w 2006 r. o 6,0%). W sektorze publicznym za przepracowaną godzinę płacono średnio 22,59 zł (o 9,7% więcej niż przed rokiem), a w prywatnym 17,47 zł (o 12,7% więcej). Najwięcej za godzinę pracy, podobnie jak przed rokiem płacono w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę - 27,81 zł oraz górnictwo - 25,48 zł, a najmniej w hotelach i restauracjach - 12,52 zł. W ciągu roku wynagrodzenie za przepracowaną godzinę wzrosło we wszystkich sekcjach, a szczególnie w budownictwie - o 17,2%.

Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętne miesięczne 2000=100)

W grudniu 2007 r. przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło w województwie małopolskim wysokość 2834,31 zł i było niższe niż w kraju o 12,7%. Grudniowa płaca wzrosła w skali roku o 7,5%, a w porównaniu z listopadem 2007 r. o 3,8%. *W Polsce przeciętne wynagrodzenie wyniosło 3246,00 zł i było wyższe zarówno w ujęciu rocznym, jak i w skali miesiąca, odpowiednio o: 7,2% i 5,0%.*

MIESZKANIA

Wzrost efektów budownictwa mieszkaniowego odnotowany w Polsce w okresie I-XII 2007 r. nie znalazł odzwierciedlenia w województwie małopolskim. Liczba nowych realizacji w województwie obniżyła się w ujęciu rocznym o 0,4%, podczas gdy w kraju wzrosła o 16,0%.

Według wstępnych danych w 2007 r. w województwie małopolskim przekazano **do użytkowania 12352 nowe mieszkania**, tj. 9,2% mieszkań wybudowanych w Polsce. W ich strukturze własnościowej największy udział miały realizacje indywidualne - 57,9%, czyli 7149 mieszkań (w 2006 r. - 46,2%, tj. 5726) oraz przeznaczone na sprzedaż lub wynajem - 40,5%, tj. 5000 mieszkań (rok wcześniej 34,7% - 4299 realizacji). W ramach budownictwa komunalnego wybudowano 112 mieszkań (0,9% ogółu, w 2006 r. - 1,9%, tj. 230 mieszkań). Ponadto oddano 91 nowych mieszkań (61 spółdzielczych, 24 społeczne czynszowe oraz 6 zakładowych).

Wśród najważniejszych form budownictwa mieszkaniowego daje się zauważyć stały wzrost liczby mieszkań realizowanych przez deweloperów budujących na sprzedaż lub wynajem. W 2007 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrost ten wyniósł 16,3% (w kraju 23,5%), a w odniesieniu do 2005 r. 69,1%. W budownictwie indywidualnym, w którym w 2006 r. odnotowano spadek liczby nowych realizacji, inwestorzy w 2007 r. oddali prawie o 1/4 więcej mieszkań niż rok wcześniej (w Polsce o 23,7%). Na uwagę zasługuje znaczny spadek realizacji wykonanych przez spółdzielnie mieszkaniowe (61 mieszkań wobec 1219 rok wcześniej), które w ostatnich latach były „trzecią siłą” w budownictwie mieszkaniowym na terenie Małopolski (w kraju efekty budownictwa spółdzielczego były niższe o 12,7%).

Łączna **powierzchnia użytkowa mieszkań przekazanych do użytkowania** w okresie I-XII 2007 r. wynosiła 1388,3 tys. m², tym samym zwiększyła się w ujęciu rocznym o 18,1%. Przeciętnie na 1 mieszkanie przypadało 112,4 m² i było to o prawie 18 m² więcej niż w 2006 r. Największą powierzchnię użytkową posiadały mieszkania w budownictwie indywidualnym - 146,8 m² (w 2006 r. - 141,4 m²) oraz przekazane przez deweloperów - 65,9 m² (rok wcześniej - 56,3 m²).

Popyt na mieszkania na rynku pierwotnym przejawia się również w stale rosnącej liczbie **wydanych pozwoleń na budowę mieszkań** oraz **ilości rozpoczętych budów**. W 2007 r. w województwie małopolskim wydano pozwolenia na budowę 24606 mieszkań, tj. o 29,5% więcej niż rok wcześniej i prawie dwukrotnie więcej niż w 2005 r. Większość pozwoleń otrzymali inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem - 13189 (o 40,4% więcej niż w 2006 r.) oraz podmioty indywidualne - 10625 (wzrost o 33,8%). W omawianym okresie rozpoczęto budowę 22556 mieszkań, czyli o 30,7% więcej niż rok wcześniej i o 104,3% więcej niż w 2005 r. Deweloperzy zgłosili 11882 budowy, a inwestorzy indywidualni 9838.

Ze względu na podstawowy rodzaj prowadzonej działalności najwięcej jednostek w końcu 2007 r. działało w sekcji handel i naprawy - 86,8 tys. (29,6% ogółu), w obsłudze nieruchomości i firm - 44,0 tys. (15,0%), w budownictwie - 34,2 tys. (11,6%) oraz w przetwórstwie przemysłowym - 33,0 tys. (11,2%).

W przekroju terytorialnym największą liczbę podmiotów odnotowano na terenie Krakowa - 35,5% ogółu (tj. 104,3 tys. jednostek) oraz w powiatach: krakowskim (20,5 tys.), wadowickim (15,0 tys.), oświęcimskim (12,8 tys.) i nowotarskim (12,6 tys.), a najmniej w powiatach: dąbrowskim, proszowickim i miechowskim (od 2,4 do 3,8 tys. firm).

W grudniu 2007 r. w województwie małopolskim zarejestrowały się 2063 podmioty (o 3,9% mniej niż przed rokiem), w tym 99,0% to jednostki sektora prywatnego. Podjęły one działalność gospodarczą głównie w sekcjach: handel i naprawy - 530 podmiotów, obsługa nieruchomości i firm - 345 oraz budownictwo - 275 firm. Równocześnie w omawianym miesiącu wyrejestrowało się 1307 podmiotów (w grudniu 2006 r. - 1487), najwięcej z sekcji charakteryzujących się dużą rotacją, czyli: handel i naprawy (464 jednostki), obsługa nieruchomości i firm (191) i budownictwo (150).

ROLNICTWO

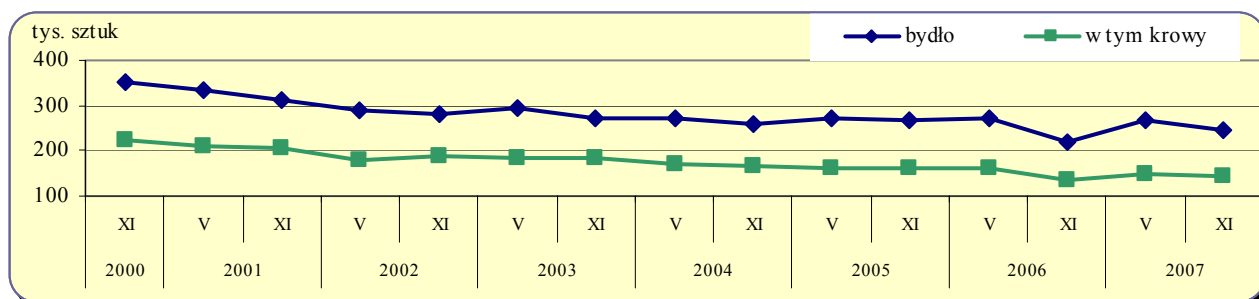
POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

Według uogólnionych wyników reprezentacyjnego badania **pogłowia bydła**, jego liczebność w końcu listopada 2007 r. w województwie małopolskim wynosiła **244,1 tys. sztuk**, co stanowiło 4,5% pogłowia krajowego (przed rokiem 4,2%). W skali roku stan pogłowia ogółem zwiększył się o 10,6% (o 23,4 tys. sztuk). Wzrost zaobserwowano we wszystkich grupach produkcyjno-użytkowych stada, przy czym najbardziej wzrosło pogłowie młodego bydła w wieku 1-2 lata o 29,2%. Natomiast w stosunku do stanu odnotowanego w końcu maja 2007 r. zaobserwowano spadek pogłowia bydła ogółem o 8,3% (o 22,0 tys. sztuk), jak i we wszystkich kategoriach rodzajowych, a szczególnie pogłowia cieląt w wieku poniżej 1 roku o 18,0%.

Pogłowie krów wzrosło w porównaniu z listopadem 2006 r. o 6,9% (o 9,3 tys. sztuk) do poziomu 145,1 tys. sztuk, a w stosunku do stanu w maju 2007 r. - zmniejszyło się o 4,1% (o 6,3 tys. sztuk).

Stan pogłowia bydła w latach 2000-2007

Stan w końcu

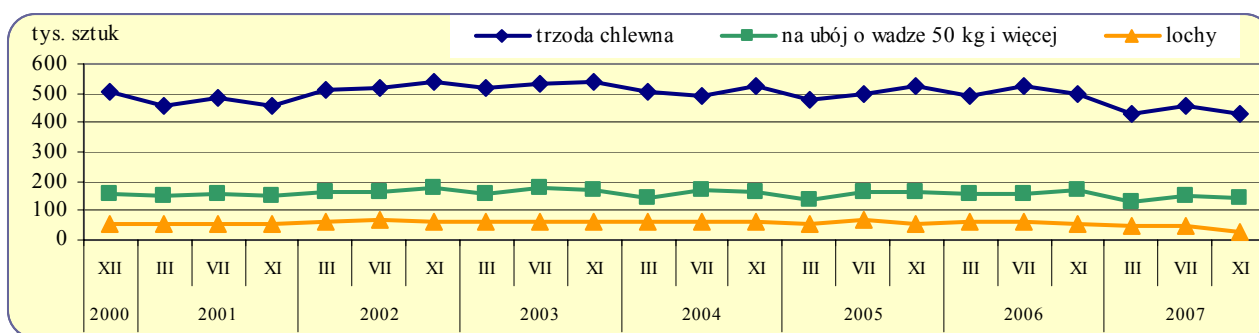
W strukturze rodzajowej pogłowia bydła w końcu listopada 2007 r. dominowało bydło w wieku 2 lat i więcej (62,5% ogółu). W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się udział młodego bydła w wieku 1-2 lata (o 2,3 pkt) oraz cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 0,9 pkt), a zmalał udział grupy bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej (o 3,2 pkt), w tym krów o 2,1 pkt.

W gospodarstwach indywidualnych hodowano 238,9 tys. sztuk bydła, tj. o 10,8% więcej niż w 2006 r., ale o 8,6% mniej niż w końcu maja 2007 r. Stanowiło to 97,9% ogółu pogłowia w województwie (przed rokiem 97,6%).

Pogłowie trzody chlewnej w województwie małopolskim według stanu w końcu listopada 2007 r. liczyło **429,2 tys. sztuk** (97,1% ogółu trzody znajdowało się w gospodarstwach indywidualnych), co stanowiło 2,4% pogłowia krajowego. Było ono o 13,4% mniej liczne niż przed rokiem i o 6,6% mniejsze niż w końcu lipca 2007 r. Zmniejszyła się liczebność wszystkich grup wagowo-użytkowych stada świń.

Stan pogłowia trzody chlewnej w latach 2000-2007

Stan w końcu

W strukturze rodzajowej hodowli trzody chlewnej na przestrzeni roku zaobserwowano spadek (o 1,1 pkt) udziału warchlaków o wadze od 20 kg do 50 kg, trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej zarówno na ubój (o 0,5 pkt), jak i na chów (o 0,6 pkt). Zwiększył się udział (o 2,2 pkt) prosiąt o wadze do 20 kg, które były najbardziej liczną grupą w stadzie trzody chlewnej - 36,1% ogółu.

Według stanu w końcu listopada 2007 r. **pogłowie owiec** w Małopolsce liczyło **92,9 tys. sztuk** i było większe o 5,7% niż w analogicznym okresie 2006 r., ale mniejsze o 5,9% niż w końcu maja 2007 r. Maciorki stanowiły 72,1% całego stada owiec (przed rokiem - 83,2%). Na gospodarstwa indywidualne przypadało 98,7% ogółu pogłowia w województwie. Pogłowie owiec w Małopolsce stanowiło aż 29,4% stanu krajowego (rok wcześniej - 29,1%), co oznaczało zdecydowanie pierwsze miejsce wśród województw w Polsce.

CENY NA RYNKU ROLNYM

W grudniu 2007 r. za 1 dt **pszenicy** w skupie płacono przeciętnie 78,78 zł, czyli więcej o 30,2% w skali roku i o 1,7% niż w listopadzie 2007 r. Podobna sytuacja wystąpiła na rynku targowiskowym, na którym cena pszenicy (83,44 zł/dt) wzrosła w ujęciu rocznym o 30,7% i o 1,2% w porównaniu z poprzednim miesiącem.

Cena **żyta** w skupie (66,82 zł/dt) zwiększyła się w skali roku o 14,8%, ale była o 1,0% niższa niż w listopadzie 2007 r. W obrocie targowiskowym za 1 dt żyta płacono średnio 74,17 zł, tj. o 32,9% więcej niż przed rokiem, a w porównaniu z poprzednim miesiącem cena utrzymała się na tym samym poziomie.

Ziemniaki jadalne na targowiskach kosztowały średnio 59,60 zł/dt, czyli mniej tak w skali roku, jak i miesiąca odpowiednio o: 31,9% i 4,6%.

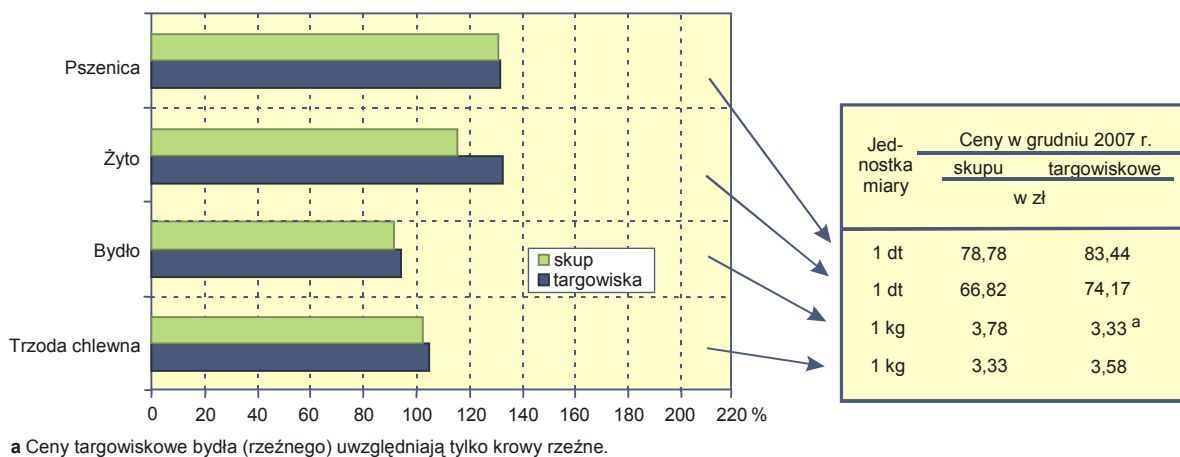
W omawianym miesiącu 1 kg **żywca wieprzowego** w skupie kosztował przeciętnie 3,33 zł, a jego cena wzrosła o 2,8% w ujęciu rocznym i o 2,5% w relacji do listopada 2007 r. Na targowiskach cena na przestrzeni roku wzrosła o 4,1%, a w stosunku do poprzedniego miesiąca spadła o 1,4% do 3,58 zł za 1 kg.

Żywiec wołowy w skupie potaniał w skali roku o 8,7%, ale zdrożał o 1,9% w porównaniu z listopadem 2007 r. osiągając cenę 3,78 zł/kg. W obrocie targowiskowym za 1 kg żywca wołowego (krów rzeźnych) płacono średnio 3,33 zł, tj. o 5,1% mniej niż w grudniu 2006 r. i o 1,8% mniej niż przed miesiącem.

Cena 1 kg **żywca rzeźnego drobiowego** w skupie wzrosła w ciągu roku o 28,9% do poziomu 2,94 zł. Obniżyła się jednak w skali miesiąca o 8,4%.

Średnia cena skupu 1 l **mleka** krowiego wynosząca 1,08 zł zwiększyła się w ujęciu rocznym o 27,1%, ale zmniejszyła się o 0,5% w stosunku do listopada 2007 r.

Dynamika cen skupu i cen targowiskowych niektórych produktów rolnych w grudniu 2007 r.
(grudzień 2006=100)

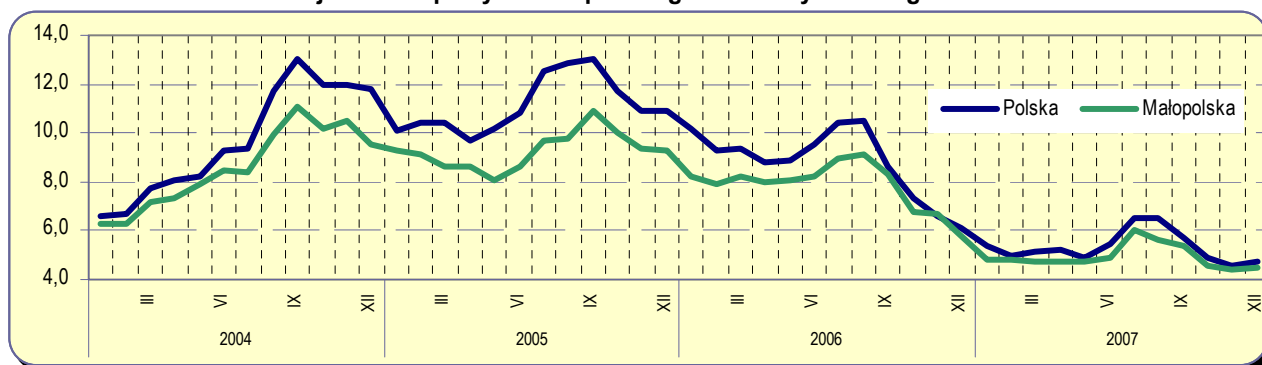

Za **zwierzęta gospodarskie** na targowiskach więcej niż przed rokiem płacono w przypadku krowy dojnej - o 1,6% (2114 zł/szt) oraz jałówki jednorocznej - o 4,4% (1525 zł/szt), natomiast koszt zakupu prosięcia na chów (95 zł/szt) obniżył się o 4,6%.

W województwie małopolskim **ceny wyższe** od średnich w kraju odnotowano w skupie żyta - o 0,9%, a na targowiskach: prosięcia na chów (o 27,0%), ziemniaków (o 7,0%), jałówki jednorocznej (o 4,0%), żyta (o 3,9%) oraz żywca rzeźnego wieprzowego (o 1,1%).

Ceny niższe od średnich w kraju dotyczyły skupu: mleka krowiego (o 17,9%), żywca rzeźnego drobiowego (o 10,9%), wołowego (o 3,3%), pszenicy (o 2,0%), żywca rzeźnego wieprzowego (o 0,9%), natomiast na targowiskach: żywca rzeźnego wołowego (o 22,7%), krowy dojnej (o 11,7%), pszenicy (o 0,1%).

Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach

W grudniu 2007 r. obserwowano dalszy spadek opłacalności hodowli trzody chlewnej, co znalazło potwierdzenie w pogorszeniu się relacji cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta z 5,8 do 4,5 w skali roku, ale nieznaczny wzrost w skali miesiąca o 0,1 pkt procentowego (w Polsce relacja ta obniżyła się w ujęciu rocznym z 6,1 do 4,7, a w porównaniu z poprzednim miesiącem wzrosła o 0,1 pkt procentowego).

SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W omawianym miesiącu w województwie małopolskim skupiono łącznie 1438,2 t ziarna **zbóż podstawowych**, tj. mniej tak w ujęciu rocznym, jak i w skali miesiąca, odpowiednio o: 28,2% i 17,4%. Skup pszenicy (1210,7 t) był niższy odpowiednio o: 24,4% i 19,1%. Żyta skupiono mniej o 22,5% niż rok wcześniej i o 32,5% niż przed miesiącem – łącznie 51,0 t.

W grudniu 2007 r. skup **żywca rzeźnego** w wadze żywej (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) wyniósł 5048,4 t i zmniejszył się zarówno w skali roku, jak i miesiąca, odpowiednio o: 14,3% i 15,8%. Żywca wieprzowego (1685,3 t) skupiono mniej o 21,6% niż przed rokiem i o 13,0% niż przed miesiącem. Żywca wołowego skupiono 1218,8 t, czyli mniej o 6,1% niż w grudniu 2006 r. oraz o 12,8% niż w listopadzie 2007 r. Mniejszy niż przed rokiem był skup żywca rzeźnego drobiowego o 13,4% i o 18,2% w odniesieniu do poprzedniego miesiąca; skupiono łącznie 2059,8 t.

Skup **mleka krowiego** w grudniu 2007 r. wyniósł 11,0 mln litrów, czyli był wyższy o 1,9% niż przed rokiem i o 0,7% w porównaniu z listopadem 2007 r.

PRZEMYSŁ

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu, przyjmując za punkt odniesienia przeciętną miesięczną 2000 r., systematycznie wzrastała, zarówno w Polsce, jak i województwie małopolskim, przy czym w 2007 r. w Małopolsce wystąpiło większe przyspieszenie tempa wzrostu względem średniej krajowej. W okresie I-XII 2007 r. **produkcja sprzedana przemysłu** w województwie małopolskim zamknęła się kwotą **53889,6 mln zł**, tj. o 12,9% wyższą od uzyskanej w roku poprzednim (wobec 12,0% w 2006 r.). *W kraju odnotowano wzrost rzędu 9,7% (przed rokiem 11,9%)*. Pośród miesięcy 2007 r. najszybciej rosła produkcja w styczniu, lutym, kwietniu, grudniu (od 20,6% do 14,6% w porównaniu z 2006 r.), a zmniejszyła się nieznacznie się jedynie we wrześniu o 0,1% w stosunku do 2006 r.

Na wyższy poziom przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług wpłynął głównie wzrost produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym (o 13,8%, wobec 12,8% w 2006 r.) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 4,0%, rok wcześniej o 3,9%). Spadek natomiast wystąpił w górnictwie - o 0,3% (wobec wzrostu o 8,7% w 2006 r.).

W 2007 r. w większości działów odnotowano zwiększenie produkcji przemysłowej w stosunku do poprzedniego roku, m.in. w jednostkach produkujących: maszyny biurowe i komputery (o 39,0%), pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (o 27,7%), instrumenty medyczne, precyzyjne i optyczne, zegary i zegarki (o 26,0%). Ubiegłorocznego poziomu nie osiągnięto m.in. w zakładach przetwarzających odpady (spadek o 5,5%), produkujących odzież i wyroby futrzarskie (o 3,8%), zajmujących się włókiennictwem (o 3,0%).

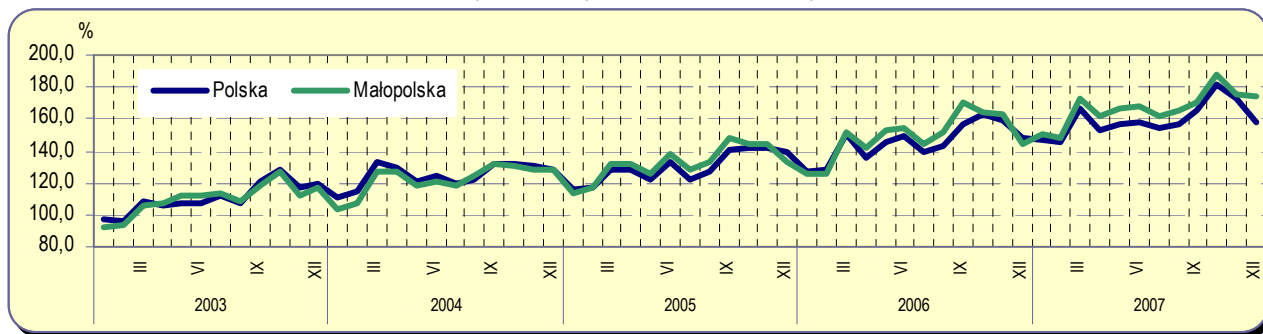
W porównaniu z 2006 r. w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu zwiększył się udział przetwórstwa przemysłowego z 90,5% do 90,7%. Udział górnictwa wzrósł o 0,1 pkt procentowego, a wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, wodę zmniejszył się z 7,7% do 7,4%. Znaczną część przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług wypracowały przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją: artykułów spożywczych i napojów - 14,0% (wzrost w stosunku do okresu I-XII 2006 r. o 0,3 pkt), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep - 8,8% (wzrost o 0,5 pkt), wyrobów z metali - 8,7% (utrzymany poziom sprzed roku), wyrobów chemicznych - 7,8% (spadek o 0,6 pkt), metali - 7,6% (wzrost o 0,4 pkt).

Z wyrobów objętych badaniem w przedsiębiorstwach dużych, tj. o liczbie pracujących powyżej 49 osób, w 2007 r. odnotowano wzrost produkcji (w ujęciu rocznym) m.in.: szynki i łopatek wieprzowych (o 42%), wody mineralnej (o 37%), mięsa wołowego (o 36%), spodni, bryczesów, ogrodniczek męskich (o 32%), mydła (o 26%), drzwi, okien

i ich ościeżnic (o 23%), mleka płynnego przetworzonego (o 21%), mebli do siedzenia o konstrukcji głównie drewnianej (o 20%), mięsa wieprzowego (o 16%). Niższa niż przed rokiem była m.in. produkcja: smalcu, wędlin i kielbas, soków z owoców i warzyw, masła, serów i twarogów, jogurtu, bielizny pościelowej, zestawów odzieżowych, książek, broszur, ulotek.

Wydajność pracy, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła w okresie 12 miesięcy 2007 r. 301,1 tys. zł i była wyższa w stosunku do 2006 r. o 9,5% (rok wcześniej wzrost wyniósł 10,5%). Zwiększenie wydajności pracy w przemyśle spowodowane było m.in. większym wzrostem produkcji sprzedanej (o 12,9%) niż przeciętnego zatrudnienia (o 3,1%). Przychody ze sprzedaży przypadające na 1 zatrudnionego w przetwórstwie przemysłowym wzrosły w ujęciu rocznym o 9,6%, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę o 5,9%, a w górnictwie obniżyły się o 0,1%. Czas przepracowany ogółem w przemyśle wyniósł 307,9 mln godzin i zwiększył się o 2,0% na przestrzeni roku (przed rokiem - o 1,4%).

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(przeciętna miesięczna 2000=100; ceny stałe)

W grudniu 2007 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła 4386,5 mln zł i wzrosła w skali roku o 20,6%, a w skali miesiąca zmniejszyła się o 0,6%. W kraju zanotowano wzrost w ujęciu rocznym o 6,2%, natomiast w stosunku do listopada 2006 r. spadek o 8,7%.

Grudzień 2007 r. cechował się wzrostem zatrudnienia w przemyśle o 3,2% w stosunku do analogicznego okresu 2006 r., a także zwiększeniem wydajności pracy o 16,9%.

Z wyrobów objętych badaniem w grudniu 2007 r. w stosunku do analogicznego miesiąca 2006 r. odnotowano m.in. wzrost produkcji: śmietany normalizowanej o zawartości tłuszczu większej niż 21% (o 195%), szynki i łopatek wieprzowych (o 67%), bielizny pościelowej (o 47%), wody mineralnej i wody gazowanej (o 46%), cegły i elementów budowlanych ceramicznych (o 37%), mebli drewnianych stosowanych w pokojach i salonach (o 35%), smalcu (o 31%), mięsa wieprzowego świeżego lub chłodzonego (o 27%). Ubiegłorocznego poziomu nie osiągnięto m.in. w produkcji: mięsa wołowego, boczku wieprzowego, soków z owoców i warzyw, masła, serów i twarogów, jogurtu, kefiru, pieczywa żytniego, pieczywa z mąki mieszanej, kawy, zestawów odzieżowych roboczych męskich, garsoniek, żakietów damskich, płaszczy, obuwia, szamponów, lakierów do włosów, drzwi, okien i ich ościeżnic z tworzyw sztucznych.

BUDOWNICTWO

W 2007 r. obserwowano dalszy, wyższy niż w poprzednich trzech latach wzrost produkcji sprzedanej budownictwa. Znacznie szybsze tempo wzrostu w porównaniu z 2006 r. wystąpiło w pierwszych pięciu miesiącach 2007 r. (wzrosty od 55,6% do 39,8%).

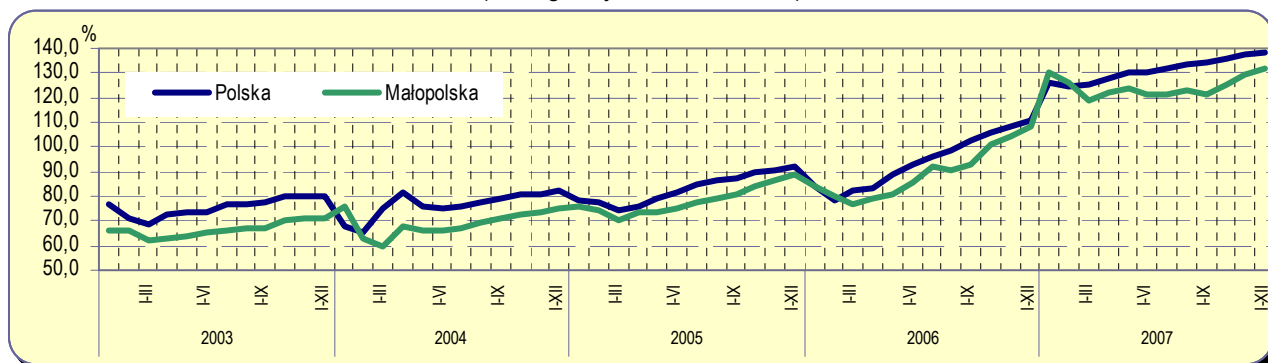
Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług uzyskane przez **przedsiębiorstwa budowlane** w 2007 r. wyniosły **8241,2 mln zł**, tym samym zwiększyły się w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 22,1% (wobec 21,8% w 2006 r.). Wzrost miał miejsce we wszystkich grupach jednostek należących do branży budowlanej, a największy dotyczył przedsiębiorstw zajmujących się wynajmem sprzętu budowlanego i burzącego wraz z obsługą operatorską i wyniósł 65,5% (rok wcześniej jednostki te odnotowały prawie 15% spadek przychodów).

Produkcja budowlano-montażowa w okresie I-XII 2007 r. osiągnęła wartość **4739,1 mln zł**, co oznacza, że wzrosła (już trzeci rok z rzędu) o 16,1% w odniesieniu do poprzedniego roku (w 2006 r. była wyższa o 19,9%). Jej udział w całokształcie przychodów ze sprzedaży budownictwa wyniósł 57,5%, podczas gdy rok wcześniej - 60,5%. Podobnie jak w budownictwie, także i w produkcji budowlano-montażowej zanotowano wzrost produkcji sprzedanej we wszystkich rodzajach podmiotów w niej skupionych. Przychody najbardziej zwiększyły się w przedsiębiorstwach wykonujących instalacje budowlane - o 21,2% (w 2006 r. - o 7,2%) oraz w jednostkach zajmujących się przygotowaniem terenu pod budowę - o 20,4% (rok wcześniej - o 48,5%). Roboty o charakterze inwestycyjnym w produkcji budowlano-montażowej stanowiły 50,8% i zmniejszyły się w skali roku o 1,5 pkt procentowego.

Przedsiębiorstwa zajmujące się wznoszeniem budynków i budowli; inżynierią lądową i wodną miały, podobnie jak w latach poprzednich, największy udział w produkcji budowlano-montażowej, wynoszący 81,1% wobec 81,6% w 2006 r.

Przychód ze sprzedaży przypadający na jednego zatrudnionego w budownictwie w 2007 r. wyniósł 264,0 tys. zł i zwiększył się w ujęciu rocznym o 13,0% (w 2006 r. wzrost o 20,6%).

Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (analogiczny okres 2000=100)

W grudniu 2007 r. przedsiębiorstwa budowlane uzyskały przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w kwocie 1125,3 mln zł, co oznacza wzrost o 10,4% w ujęciu rocznym i o 42,5% w stosunku do listopada 2007 r. Wartość produkcji budowlano-montażowej wyniosła 690,8 mln zł i była większa niż rok wcześniej o 18,5% oraz o 61,1% niż przed miesiącem. Roboty o charakterze inwestycyjnym stanowiły 46,2% wobec 51,6% przed rokiem.

Przychód ze sprzedaży przypadający na jednego zatrudnionego w budownictwie w grudniu 2007 r. wyniósł 35,6 tys. zł i był wyższy od notowanego w grudniu 2006 r. o 4,6% oraz o 43,5% w porównaniu z listopadem 2007 r.

HANDEL

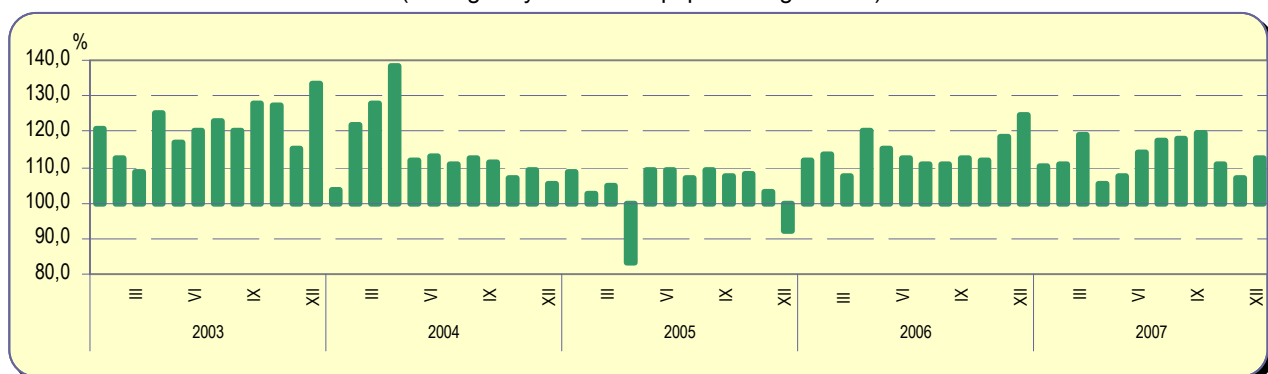
Rok 2007 był kolejnym, w którym odnotowano wzrost sprzedaży zarówno hurtowej, jak i detalicznej. Zwyżki nie były tak wysokie, jak w 2006 r., ale w przypadku sprzedaży hurtowej utrzymywały się nadal na poziomie dwucyfrowym.

Sprzedaż hurtowa zrealizowana przez jednostki handlowe i niehandlowe w ciągu dwunastu miesięcy 2007 r. zamknęła się kwotą **50713,9 mln zł**, czyli wyższą o 13,3% niż rok wcześniej (w 2006 r. wzrost wyniósł 22,1%).

Przychody ze sprzedaży uzyskane przez jednostki handlowe, których udział w całokształcie obrotów handlu hurtowego stanowił 82,7%, wyniosły 41949,9 mln zł, tj. więcej o 10,2% (w 2006 r. o 24,9%).

W grudniu 2007 r. sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych i niehandlowych osiągnęła wartość 4376,0 mln zł, tym samym wzrosła w ujęciu rocznym o 17,8%, ale obniżyła się w porównaniu z listopadem 2007 r. o 1,8%. W jednostkach handlowych sprzedaż w skali roku zwiększyła się o 11,2%, ale spadła w skali miesiąca o 9,6% do poziomu 3510,6 mln zł.

Dynamika sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) (analogiczny okres roku poprzedniego = 100)

Sprzedaż detaliczna prowadzona przez jednostki handlowe i niehandlowe w okresie I-XII 2007 r. wyniosła **31519,1 mln zł**, tj. o 7,4% więcej niż w 2006 r. Rok wcześniej wzrosła ona o 18,7%. Biorąc pod uwagę poszczególne miesiące, największy wzrost w porównaniu z 2006 r. miał miejsce w marcu i wrześniu, a najniższy w kwietniu. W 2007 r. zwiększyła się m.in. sprzedaż mebli, sprzętu RTV i AGD - o 53,0% (wobec 27,8% w 2006 r.) oraz pojazdów samochodowych, motocykli, części - o 48,6% (w 2006 r. - o 13,0%). Spadek dotyczył jedynie sprzedaży w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych - o 40,7%.

W strukturze sprzedaży detalicznej w stosunku do 2006 r. wzrósł m.in. udział sprzedaży pojazdów samochodowych, motocykli, części - o 2,9 pkt, tj. do poziomu 10,5%, żywności, napojów alkoholowych i bezalkoholowych oraz wyrobów tytoniowych - o 1,7 pkt do 31,8% oraz mebli, sprzętu RTV i AGD - o 1,4 pkt do 4,8%. Największy spadek, tak jak

rok wcześniej, wystąpił w sprzedaży w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych - o 7,6 pkt do poziomu 9,4%.

W grudniu 2007 r. sprzedaż detaliczna osiągnęła wartość 3377,3 mln zł i była wyższa zarówno w ujęciu rocznym, jak i miesiąca, odpowiednio o: 12,6% i 28,0%. W skali roku najbardziej wzrosła sprzedaż mebli, sprzętu RTV i AGD - o 51,0% (głównie za sprawą atrakcyjnych świątecznych przecen i wyprzedaży) oraz włókna, odzieży, obuwia - o 42,7%, jak również prasy i książek - o 42,2%. Jedyne spadki dotyczyły sprzedaży w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych i wyniósł on 45,3%.

TURYSTYKA

W końcu listopada 2007 r. na terenie województwa małopolskiego funkcjonowało 676 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, w tym 262 hotele, motele i pensjonaty, wśród których 127 posiadało kategorię trzygwiazdkową lub wyższą. Najwięcej obiektów turystycznych znajdowało się w Krakowie - 130 oraz w powiatach: tatrzańskim (127), nowosądeckim (117) i nowotarskim (107).

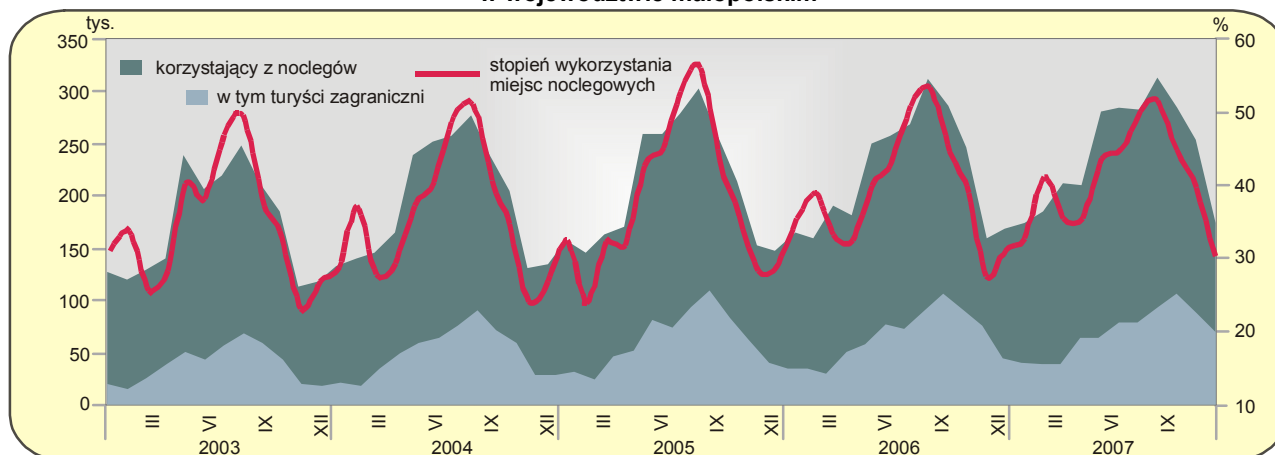
Według danych wstępnych w listopadzie 2007 r. z bazy noclegowej **skorzystało** w województwie małopolskim **174,0 tys. osób**, tj. o 9,7% więcej niż rok wcześniej. Turyści zagraniczni, których było 52,9 tys., stanowili 30,4% ogółu korzystających z noclegów (przed rokiem 33,6%).

W omawianym miesiącu **udzielono 433,5 tys. noclegów**, co oznacza wzrost w ujęciu rocznym o 9,9%, w tym turystom z zagranicy - 121,1 tys. noclegów (tj. mniej o 0,1%). Największą liczbę gości przyjęły hotele - 108,4 tys. osób (w tym 46,5 tys. to goście z zagranicy). W hotelach udzielono 214,3 tys. noclegów (w tym 103,4 tys. turystom zagranicznym). Średnio na jedną osobę korzystającą z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania przypadało 2,5 noclegu, czyli tyle samo, co przed rokiem, a przeciętny pobyt turysty zagranicznego również nie zmienił się w skali roku i wyniósł 2,3 noclegu.

Wynajęto 143,3 tys. pokoi (tj. o 8,4% więcej niż w analogicznym miesiącu 2006 r.), w tym 44,2% turystom zagranicznym. Z ogólnej liczby wynajętych pokoi 89,4% znajdowało się w hotelach. Listopad jest miesiącem, w którym **wykorzystanie miejsc noclegowych** spada w porównaniu z poprzednimi miesiącami. W omawianym okresie kształtowało się ono na poziomie 29,5% (przed rokiem 26,9%, a w październiku 2007 r. - 39,0%). Najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych odnotowano w obiektach zlokalizowanych w powiecie bocheńskim (51,9%), Krakowie (44,5%) i Tarnowie (36,6%). W odniesieniu tylko do hoteli wykorzystanie miejsc noclegowych wyniosło 39,9% (rok wcześniej 37,8%), a pokoi - 48,2% i zwiększyło się w skali roku o 1,5 pkt procentowego.

W listopadzie 2007 r. spośród korzystających z noclegów turystów zagranicznych najwięcej osób było obywatelami Wielkiej Brytanii - 13,7 tys. (26,0% ogółu), Niemiec - 4,2 tys. (7,9%), Izraela - 3,6 tys. (6,8%), Ukrainy - 3,3 tys. (6,3%) i Irlandii - 2,8 tys. (5,3%). Łącznie z krajów Unii Europejskiej gościło na terenie województwa małopolskiego 35,7 tys. osób, a z pozostałych krajów europejskich 7,5 tys. osób.

Wykorzystanie turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w województwie małopolskim

Według wstępnych danych w okresie styczeń-listopad 2007 r. z noclegów w obiektach turystycznych skorzystało 2642,8 tys. turystów (o 7,2% więcej niż w analogicznym okresie 2006 r.), w tym 926,3 tys. turystów zagranicznych (wzrost o 4,4%). Udzielono 7484,9 tys. noclegów, tj. o 5,6% więcej, a liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym wzrosła o 6,9% do 2141,9 tys. Nadal ponad połowa turystów korzystających z noclegów (55,4%) preferowała hotele, przy czym dla turystów zagranicznych udział ten był znacznie wyższy i wyniósł 82,2%.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE a - 2006 b - 2007		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ¹ (w tys. osób)	a	.	.	3267,2	.	.	3267,7	.	.	3270,4	.	.	3271,2
	b	.	.	3272,3	.	.	3274,6	.	.	3277,7	.	.	.
Bezrobotni zarejestrowani ¹ (w tys. osób)	a	184,1	184,0	181,2	173,5	164,3	157,6	154,3	152,8	148,5	144,4	144,2	145,3
	b	149,8	147,4	141,0	132,9	125,1	119,5	117,5	116,1	113,9	110,7	112,0	112,6
Stopa bezrobocia ^{1, 2} (w %)	a	14,1	14,1	13,9	13,4	12,7	12,3	12,1	11,9	11,6	11,3	11,3	11,3
	b	11,6	11,4	10,9	10,4	9,8	9,4	9,2	9,1	9,0	8,7	8,8	8,8
Oferty pracy (w ciągu miesiąca)	a	4241	4588	6582	7373	7467	5756	6039	6899	6766	6964	5465	3448
	b	6527	6261	8607	8024	8475	6362	6954	6948	6170	8492	4544	3954
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ¹	a	76	62	47	36	23	24	22	22	21	23	26	38
	b	30	28	24	18	14	16	13	13	15	12	19	27
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ³ (w tys. osób)	a	360,7	360,5	362,3	364,5	366,5	368,1	369,8	372,1	373,2	374,2	375,5	376,9
	b	382,5	386,1	388,6	390,3	391,6	393,1	394,6	396,3	394,7	388,3	389,2	389,6
poprzedni miesiąc=100	a	101,6	99,9	100,5	100,6	100,5	100,4	100,4	100,6	100,3	100,3	100,3	100,4
	b	101,5	100,9	100,6	100,4	100,3	100,4	100,4	100,4	99,6	98,4	100,2	100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..	a	101,4	100,8	101,8	102,4	102,7	102,6	103,5	104,2	104,6	104,8	105,5	106,2
	b	106,0	107,1	107,3	107,1	106,8	106,8	106,7	106,5	105,8	103,8	103,7	103,4
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ³ (w zł)	a	2236,13	2195,16	2404,89	2284,52	2304,19	2340,40	2434,88	2333,99	2367,73	2404,97	2438,78	2636,43
	b	2427,06	2378,87	2593,35	2501,56	2540,80	2699,66	2619,42	2596,71	2606,05	2743,65	2731,05	2834,31
poprzedni miesiąc=100	a	92,7	98,2	109,6	95,0	100,9	101,6	104,0	95,9	101,4	101,6	101,4	108,1
	b	92,1	98,0	109,0	96,5	101,6	106,3	97,0	99,1	100,4	105,3	99,5	103,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..	a	102,1	104,9	106,0	103,6	107,5	104,8	106,5	105,8	106,5	107,0	104,1	109,3
	b	108,5	108,4	107,8	109,5	110,3	115,4	107,6	111,3	110,1	114,1	112,0	107,5
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	1442	3354	5077	5512	6208	6841	7499	8588	9235	10054	11044	12405
	b	1083	1931	2719	3568	4505	5419	6600	7381	8152	9337	10741	12352
analogiczny okres poprzedniego roku=100	a	80,0	140,1	176,0	140,4	126,7	119,4	112,7	114,5	113,6	112,1	112,7	115,9
	b	75,1	57,6	53,6	64,7	72,6	79,2	88,0	85,9	88,3	92,9	97,3	99,6
Nakłady inwestycyjne ⁴ (w tys. zł; ceny bieżące)	a	.	.	698677	.	.	1715716	.	.	2947010	.	.	4914411
	b	.	.	1085581	.	.	2367356	.	.	4177050	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku=100 (ceny bieżące)	a	.	.	x	.	.	121,1	.	.	117,4	.	.	125,1
	b	.	.	155,4	.	.	138,0	.	.	141,7	.	.	.

1 Stan w końcu okresu. 2 Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. 3 W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących. 4 W przedsiębiorstwach z większą od 49 liczbą pracujących.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a - 2006 b - 2007		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Produkcja sprzedana przemysłu¹ (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc=100	a	94,3	99,9	120,7	92,9	106,6	102,4	93,3	104,7	112,3	96,4	99,1	88,7
	b	104,1	98,7	116,1	94,0	103,0	100,1	96,8	102,2	102,5	110,0	93,6*	99,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..	a	111,2	107,8	115,1	107,5	119,8	111,4	113,0	113,8	115,2	113,8	112,5	107,9
	b	119,1	117,8	113,3	114,6	110,8	108,3	112,3	109,5	99,9	114,1	107,7*	120,6
Produkcja budowlano-montażowa¹ (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	a	29,3	104,5	126,6	101,2	124,2	136,2	101,1	100,5	121,9	108,6	90,3	142,1
	b	36,5	109,7	113,9	100,2	131,5	101,2	109,5	102,5	100,1	110,0	85,8	161,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..	a	116,0	126,5	121,5	107,4	113,5	120,8	123,9	107,2	118,2	130,5	122,9	114,4
	b	142,6	149,6	134,6	133,3	141,0	104,8	113,5	115,7	95,1	125,7	104,5	118,5
Sprzedaż detaliczna towarów¹ (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	a	88,7	95,9	114,7	105,0	99,7	100,5	100,9	100,8	98,9	103,3	96,2	121,4
	b	78,3	96,4	123,8	92,8	101,7	106,9	103,5	101,3	100,4	95,8	92,6	128,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..	a	112,0	113,4	107,6	120,1	115,1	112,3	111,0	110,7	112,3	111,8	118,4	124,6
	b	110,1	110,6	119,3	105,5	107,6	114,4	117,4	118,0	119,7	111,0	106,8	112,6
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych²:													
analogiczny okres poprzedniego roku=100 ..	a	.	.	100,6	.	.	100,9	.	.	101,4	.	.	101,3
	b	.	.	101,9	.	.	102,4	.	.	101,9	.	.	.
skupu ziarna zbóż³:													
poprzedni miesiąc=100	a	106,2	100,2	107,8	105,7	100,4	102,5	100,5	112,9	113,7	98,7	107,9	108,4
	b	103,1	105,4	99,1	95,4	99,6	98,0	91,6	121,5	117,6	102,5	95,9	101,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..	a	85,9	89,3	103,7	109,7	116,9	117,6	120,2	139,9	163,3	158,8	162,1	185,6
	b	180,3	189,6	174,4	157,4	156,1	149,3	136,0	146,4	151,4	157,2	139,7	130,1

1 W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących. 2 W kwartale. 3 Ceny bieżące bez VAT. * Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a - 2006 b - 2007	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: (dok.)												
skupu żywca rzeźnego wołowego ¹:												
poprzedni miesiąc=100 a	102,6	104,0	100,7	99,3	98,6	100,5	98,1	97,8	102,8	98,3	96,0	107,5
b	98,3	102,5	98,6	99,8	97,1	96,5	99,5	101,6	100,5	95,6	99,5	101,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	101,5	102,0	103,4	101,5	101,0	100,0	97,6	95,4	101,2	105,5	97,7	105,6
b	101,2	99,8	97,6	98,1	96,6	92,8	94,1	97,7	95,6	93,0	96,4	91,3
skupu żywca rzeźnego wieprzowego ¹:												
poprzedni miesiąc=100 a	93,4	95,3	105,3	99,4	97,3	105,2	110,2	110,6	98,8	89,9	92,2	94,5
b	95,4	101,6	102,5	100,3	99,1	108,8	112,6	103,6	98,8	88,3	91,8	102,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	87,1	79,5	86,7	92,1	94,0	92,5	97,7	102,7	100,7	94,9	93,5	89,8
b	91,7	97,8	95,3	96,1	97,9	101,2	103,4	96,9	96,9	95,2	94,8	102,8
Relacje cen skupu ¹ żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach												
a	8,2	7,9	8,2	8,0	8,1	8,2	9,0	9,1	8,3	6,8	6,7	5,8
b	4,8	4,8	4,7	4,7	4,7	4,9	6,0	5,6	5,4	4,6	4,4	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ²:												
brutto ³ (w %) a	.	.	3,3	.	.	4,7	.	.	4,9	.	.	4,8
b	.	.	5,6	.	.	6,0	.	.	5,6	.	.	.
netto ⁴ (w %) a	.	.	2,0	.	.	3,7	.	.	3,9	.	.	3,9
b	.	.	4,5	.	.	4,9	.	.	4,7	.	.	.
Podmioty gospodarki narodowej ⁵												
a	289317	289300	289901	289793	290019	289855	290040	290412	289899	289850	288779	289368
b	288198	287698	288042	288754	289321	290228	290673	291009	291865	292582	293098	293845
w tym spółki handlowe a	16233	16342	16426	16528	16610	16710	16805	16900	17010	17111	17205	17300
b	17417	17506	17633	17753	17868	17987	18086	18162	18270	18365	18477	18588
w tym z udziałem kapitału zagranicznego a	2723	2751	2774	2799	2817	2832	2858	2889	2912	2941	2982	2992
b	3012	3037	3062	3080	3101	3123	3138	3152	3180	3198	3221	3244

1 Ceny bieżące bez VAT. **2** Z większą od 49 liczbą pracujących; dane są prezentowane narastająco. **3** Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. **4** Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. **5** W rejestrze REGON, bez rolników indywidualnych; stan w końcu okresu.